

Zaak C-97/95

Pascoal & Filhos Ld.^a tegen Fazenda Pública

(verzoek van het Tribunal Tributário de Segunda Instância
om een prejudiciële beslissing)

„Douanerechten — Methoden van administratieve samenwerking —
Procedures ter controle van certificaten EUR. 1 —
Navordering van rechten bij invoer of bij uitvoer —
Voor douaneschuld aansprakelijke persoon”

Conclusie van advocaat-generaal G. Cosmas van 14 november 1996 I - 4212
Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 17 juli 1997 I - 4240

Samenvatting van het arrest

1. *Associatie van landen en gebieden overzee — Invoer in Gemeenschap van producten van oorsprong uit landen en gebieden overzee met vrijdom van douanerechten — Oorsprong van goederen — Bewijs door certificaat EUR. 1 — Controle achteraf waarbij blijkt dat certificaat ten onrechte is afgegeven — Mededeling van „resultaten van controle” door autoriteiten van Lid-Staat van uitvoer aan autoriteiten van Lid-Staat van invoer — Modaliteiten en gevolgen — Navordering van niet geheven douanerechten*
(Verordening nr. 1697/79 van de Raad, art. 2, lid 1; besluit 86/283 van de Raad, bijlage II, art. 25, lid 3)

2. *Associatie van landen en gebieden overzee — Invoer in Gemeenschap van producten van oorsprong uit landen en gebieden overzee met vrijdom van douanerechten — Oorsprong van goederen — Bewijs door certificaat EUR. 1 — Certificaat afgegeven op basis van onjuiste aangifte van exporteur en na controle achteraf ongeldig verklaard — Navordering van niet geheven douanerechten — Bepaling van persoon die aansprakelijk is voor betaling van douaneschuld*

(Verordening nr. 2144/87 van de Raad, art. 2, lid 1, sub a, en 3, sub a; richtlijn 79/623 van de Raad, art. 2, sub a, en 3, sub a; besluit 86/283 van de Raad, bijlage II, art. 10, lid 1)

3. *Associatie van landen en gebieden overzee — Invoer in Gemeenschap van producten van oorsprong uit landen en gebieden overzee met vrijdom van douanerechten — Oorsprong van goederen — Bewijs door certificaat EUR. 1 — Certificaat afgegeven op basis van onjuiste aangifte van exporteur en na controle achteraf ongeldig verklaard — Navordering van niet geheven douanerechten — Goede trouw van importeur die aansprakelijk is voor betaling van douaneschuld — Ontbreken van voorafgaande controle van werkelijke oorsprong van goederen door autoriteiten van land van uitvoer — Geen invloed*

(Besluit 86/283 van de Raad, bijlage II, art. 8, lid 2)

1. Een mededeling die door de autoriteiten van het land van uitvoer na controle achteraf van een certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 aan de autoriteiten van het land van invoer wordt gezonden en waarin zij slechts vaststellen, dat het betrokken certificaat ten onrechte is afgegeven en dus ongeldig moet worden verklaard, zonder de rechtvaardigingsgronden voor die ongeldigverklaring aan te geven, moet worden aangemerkt als „resultaat van de controle” in de zin van artikel 25, lid 3, van bijlage II bij besluit 86/283 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Economische Gemeenschap. De autoriteiten van het land van invoer hebben het recht om enkel op basis van een dergelijke mededeling een procedure tot navordering van de niet geheven rechten in te leiden, zonder een onderzoek in te stellen naar de werkelijke oorsprong van de ingevoerde goederen.

2. De aansprakelijkheid van de exporteur voor de indiening van het verzoek om het

certificaat EUR. 1, eventueel vergezeld van bewijsstukken, zoals deze is vastgesteld in artikel 10, lid 1, van bijlage II bij besluit 86/283 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Economische Gemeenschap, betreft slechts de procedure tot verkrijging van het certificaat EUR. 1. Zij strekt zich niet uit tot de douanerechten die verschuldigd blijken te zijn voor de invoer van goederen in de Gemeenschap onder dekking van een certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1, ook al is dat certificaat afgegeven op basis van een onjuiste aangifte van de oorsprong van de goederen door de exporteur en na controle achteraf ongeldig verklaard.

3. Het feit dat de importeur te goeder trouw onder bepaalde omstandigheden verplicht is tot betaling van de douanerechten die verschuldigd zijn voor de invoer van goederen ten aanzien waarvan de exporteur

de douanevoorschriften heeft overtreden, aan welke overtreding de importeur part noch deel had, is niet in strijd met algemene rechtsbeginselen onder meer het evenredigheidsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel, waarvan het Hof de cerbidiging verzekert. De ondernemers dienen immers in het kader van hun contractuele relaties de nodige voorzorgen te nemen om zich tegen de risico's van een procedure tot navordering te beschermen.

Bovendien levert het feit dat de autoriteiten van het land van uitvoer een certificaat inzake goederenverkeer EUR. 1 als

bedoeld in besluit 86/283, hebben afgegeven zonder eerst de werkelijke oorsprong van de betrokken goederen te controleren, geen geval van overmacht op dat de navordering van door een importeur te goeder trouw verschuldigde douanerechten belet. Immers, volgens artikel 8, lid 2, van bijlage II bij besluit 86/283 hebben de autoriteiten van het land van uitvoer het recht en niet de verplichting om een dergelijke voorafgaande controle te verrichten. In die omstandigheden is een situatie waarin een douaneschuld nadien verschuldigd blijkt te zijn, terwijl die autoriteiten in een concreet geval hadden besloten geen gebruik van deze mogelijkheid te maken, abnormaal noch onvoorzienbaar.